Dosar.nr.2a-1001/23 judecătoria Bălți, sediul Sîngerei, judecător A.Clevada

Decizie

30 mai 2024 mun.Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi

în componenţa:

Preşedintele şedinţei Adriana Garbuz

Judecătorii Iulia Grosu şi Andrian Ciobanu

Grefier Roxana Iacubovscaia

examinînd în şedinţă publică apelul declarat de avocatul Tetelea Mihaela în interesele Alionei Andrei împotriva hotărîrii judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 25 iulie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Andrei Aliona către Ungureanu Nicolae, intervenienții accesorii Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Sîngerei și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Călărași cu privire la decăderea din drepturile părintești,-

Constată:

Pretenţiile reclamantei:

La data de 29 martie 2023, Andrei Aliona fiind reprezentată de avocatul Tetelea Mihaela a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ungureanu Nicolae, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Călărași și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Sîngerei cu privire la decăderea din drepturile părintești.

În motivarea acțiunii a invocat că, Andrei Aliona s-a aflat în relații de concubinaj cu Ungureanu Nicolae, iar la ***** s-a născut fiica *****.

A specificat reclamanta că, după separarea lor copilul a rămas să locuiască cu mama, aflându-se la educația și întreținerea exclusivă a ei, iar pârâtul nu participă la creșterea și educația copilului minor *****, nu se interesează de soarta acesteia, nu-și vizitează fiica, cel puțin la zilele de naștere și alte evenimente importante din viața copilului.

În același timp se eschivează de la plata pensiei pentru întreținere, în prezent având o restanță în mărime de 75000 lei, fapt confirmat prin încheierea executorului judecătoresc Vișnevschi-Cojocaru Oleg din 20.03.2023. De la intentarea procedurii de executare din 19.04.2019, Ungureanu Nicolae nu a achitat nici o sumă bănească pentru întreținerea copilului minor.

La fel, pentru eschivarea intenționată de la achitarea pensiei de întreținere, Ungureanu Nicolae a fost sancționat conform art. 318 alin.(1) din Codul contravențional, sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 1500 lei.

A menționat că pârâtul lipsește din viața copilului, fiind o persoană străină pentru aceasta.

Prin acest comportament pârâtul influențează negativ asupra creșterii și educației fiicei *****, provocând acesteia suferințe psihice, totodată se eschivează de la executarea obligațiilor sale părintești.

Consideră că pârâtul face abuz de drepturile sale părintești, prin faptul că nu permite reclamantei să înscrie copilul la școală peste hotarele Republicii Moldova, cât și să perfecteze permisul de ședere în străinătate, unde se află reclamanta și unde dispune de condiții bune pentru

creșterea și dezvoltarea copilului.

Astfel, mama copilului sub aspect material și moral asigură în totalitate un nivel de trai decent și adecvat pentru sănătatea și dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copilului.

Totodată, a mai menționat că pârâtul manifestă iresponsabilitate și un total dezinteres față de copil, eschivează de la exercitarea obligațiunilor părintești, nu-l susține moral, nici material, nu se interesează de soarta copilului și în așa fel pune în primejdie sănătatea fizică și psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condițiilor de trai și materiale, învățătură și instruirea copilului.

Astfel, consideră că, cele indicate constituie temei de decăderea pârâtului din drepturile părintești față de copilul minor.

Întemeindu-și acțiunea în baza art. 67 din Codul familiei, art. 3, 18, 27, 28 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, art. 166, 167 din Codul de procedură civilă, art. 2,7-9, 18 din Legea privind drepturile copilului a solicitat decăderea lui Ungureanu Nicolae din drepturile părintești față de copilul minor *****, născută la *****.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărîrea judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 25 iulie 2023 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Aliona împotriva lui Ungureanu Nicolae, intervenienții accesorii Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Sîngerei și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Călărași cu privire la decăderea din drepturile părintești, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantei:

Împotriva acestei hotărîri, la data de 26 iulie 2023, avocatul Tetelea Mihaela în interesele Alionei Andrei a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii instanței de fond, iar la data de 06 decembrie 2023 a depus cerere de apel motivată. Consideră hotărîrea neîntemeiată. Solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărîrii cu emiterea unei noi hotărîri prin care să se admită acțiunea înaintată.

Argumentele părţilor:

În motivarea apelului, apelanta Andrei Aliona prin intermediul avocatului Tetelea Mihaela a indicat, că consideră hotărîrea ilegală din următoarele motive:

Consideră hotărîrea primei instanţe ca fiind nefondată şi posibilă casarea acesteia, deoarece concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei precum şi faptul că instanţa de fond a interpretat eronat legea.

Invocă apelanta prin intermediul avocatului că prima instanţă a interpretat eronat prevederile art. 60, 61 şi 67 din Codul familiei, şi anume interpretarea greşită constă în faptul că prima instanţă incorect a constatat că părinţii au dreptul, deoarece ambii părinţi sunt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat; părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane; părinţii sunt obligaţi să asigure frecventarea de către copil a şcolii pînă la sfîrşitul anului de învăţămînt în care acesta atinge vîrsta de 16 ani.

Astfel, eschivarea de la exercitarea obligaţiilor părinteşti include acţiunile sau inacţiunile sistematice ale părinţilor care pun în pericol sănătatea fizică şi psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condiţiilor de trai şi materiale, primejduiesc învăţătura şi instruirea copilului.

În această ordine de idei, ţinînd cont de prevederile Legii, instanţa urma să constate neexecutarea obligaţiilor părinteşti de către Ungureanu Nicolae şi prin prisma prevederilor art.

67 lit. a) şi b) din Codul familiei, să-l decadă pe Ungureanu Nicolae din exercitarea drepturilor părinteşti asupra copilului minor ***** , admiţînd acţiunea înaintată de Andrei Aliona.

Indică apelanta, că instanţa de fond incorect a constatat că Andrei Aliona nu a prezentat instanţei nici o probă concludentă în susţinerea pretenţiilor înaintate, iar concluziile făcute de către instanţa de fond vin în contradicţie cu circumstanţele cauzei.

Totodată, potrivit jurisprudenţei pertinente a Curţii Europene a Drepturilor Omului în materia relaţiilor familiare, pentru un părinte şi copilul său, faptul de a fi împreună reprezintă elementul fundamental al vieţii de familie (Olsson v. Sweden nr. 10465/83. §59). în acest sens, cerinţa de decădere din drepturile părinteşti asupra copilului minor urmează a fi analizată sub aspectul unei ingerinţe în dreptul la respectarea vieţii de familie în sensul art. 8 din CtEDO.

Sub aspectul legalităţii ingerinţa în exerciţiul dreptului garantat de art. 8 din CtEDO reţine că, potrivit prevederilor art. 67 Codul familiei, în cazul cînd părinţii se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv, de la plata pensiei de întreţinere pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti.

Articolul 3 al Convenţiei ONU cu privire la Drepturile Omului statuează că, la luarea deciziilor vizavi de toate acţiunile care privesc copii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele de judecată, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Dispoziţiile art. 9 ale aceleiaşi Convenţii prevăd că autorităţilor le revine obligaţia ca nici un copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei acestora, esceptînd situaţia în care autorităţile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi cu respectarea legilor şi a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului.

Decăderea din drepturi părinteşti a lui Ungureanu Nicolae are obligaţia de a asigura copilului protecţia şi îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ţinînd seama de drepturile şi obligaţiile părinţilor săi, şi în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare. Or, imperativele asigurării celei mai bune protecţii a intereselor copilului dispun de prioritate în raport cu interesele sau sentimentele părinţilor, urmînd a fi reţinute la caz interesele superioare ale copilului, motiv din care protecţia, buna dezvoltare a copilului, inclusiv ataşamentul sentimental al copilului şi siguranţa acestuia vor constitui circumstanţe determinante pentru instanţă la decăderea tatălui din drepturile părinteşti.

Intervenţia instanţei de judecată în vederea decăderii din drepturile părinteşti a tatălui faţă de copilul minor, este solicitată de mama copilului în virtutea relaţiilor indiferente şi ignorante ale lui Ungureanu Nicolae care nu contribuie cu nimic la buna dezvoltare a copilului minor, avînd drept scop protejarea intereselor copilului minor.

Sub aspectul asigurării unui echilibru de proporţionalitate dintre drepturile lui Ungureanu Nicolae în calitate de părinte şi interesul copilului minor, reţine că în conformitate cu prevederile art. 58 Codului familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Prezentul articol nu împiedică statele să ia măsuri necesare în interesele copiilor. În circumstanţele speţei, interesele copilului fiind decisive în vederea limitării în drepturi ale unuia dintre soţi (Hoffman v. Austria nr. 12875/87, §35). Potrivit jurisprudenţei europene, autorităţilor naţionale le revine prerogativa de a determina în ce măsuri sunt de natură să răspundă interesului unui copil minor în caz de desfacere a căsătoriei şi din acest punct de vedere ele dispun de o largă marjă de apreciere.

În situaţia în care părinţilor li se garantează egalitatea în drepturi în raport cu copii lor, limitarea acestora urmează a fi justificată de circumstanţe obiective în favoarea interesului

copilului minor, interesul căruia are o importanţă primordială în raport cu drepturile şi interesele părinţilor copilului.

În acest context, reieşind din circumstanţele de fapt şi de drept ale cauzei, intimatul-pîrît Ungureanu Nicolae nu participă la educarea şi întreţinerea copilului său minor *****, acesta a înregistrat o restanţă în mărime de 75000 lei, potrivit încheierii din 20 martie 2023 a executorului judecătoresc Vişnevschi-Cojocaru Oleg. Însă, executarea silită a hotărîrii judecătoreşti privind încasarea pensiei de întreţinere nu poate fi apreciată ca fiind suficientă pentru a justifica participarea intimatului la întreţinerea copilului, inclusiv în contextul înregistrării recente a restanţelor la plata sumelor respective şi a neparticipării intimatului la alte cheltuieli aferente întreţinerii copilului său.

Concomitent, intimatul nu participă la procesul de educare a copilului, acesta nu este cunoscut copilului, ceea ce denotă o lipsă totală a relaţiei dintre copil şi intimat, după separarea ca familie şi pînă la moment, nici într-un mod nu a participat la educaţia copilului comun, nu s-a interesat despre starea sănătăţii, condiţiile de trai, necesităţile şi nevoile lui, niciodată nu i-a propus ajutor şi nu a fost şi nu este cointeresat să se întîlnească cu copilul.

Mai invocă apelanta, că locuinţa Alionei Andrei dispune de bunurile necesare pentru un trai decent. Starea igienică sanitară este satisfăcătoare. Copilului îi este oferit siguranţă fizică şi psihologică, dragoste şi căldură părintească. Andrei Aliona ţine cont de nevoile copilului, se comportă cu afecţiune şi răbdare.

Astfel, este cert că decăderea lui Ungureanu Nicolae din drepturile părinteşti este determinată de interesul suprem al copilului, care, necunoscîndu-1, fiind la întreţinerea şi grija noii familii, nebeneficiind de grija tatălui său biologic, ar putea fi obligat pe viitor, totuşi, să-l întreţină potrivit legislaţiei familiei, situaţie ce ar fi inechitabilă în raport cu copilul şi atitudinea actuală, manifestată prin vădit dezinteres a tatălui său.

Dezvoltarea psihică a unui copil atît comunicarea copilului cu mama, cît şi cu tatăl, care intervin în viaţa spirituală a acestuia pentru a cultiva trăsăturile individuale. Or, părinţii reprezintă primul exemplu materializat a unei conduite şi moralităţi adecvate în societate.

Respectiv, lipsa unei comunicări adecvate, vizavi de scopurile educaţionale instituite de lege, duce nemijlocit la afectarea intereselor legitime ale minorului şi ale societăţii în ansamblu, circumstanţe care sunt percepute de către personalitatea copilului într-un mod individual. Aceste circumstanţe în mod evident sunt reflectate prin materialele cauzei, care confirmă neparticiparea tatălui la educaţia copilului, dat fiind că tatăl copilului nu comunică cu copilul în nici un fel, nu se interesează de starea acestuia de sănătate, manifestă indiferenţă, o atitudine nepăsătoare faţă de necesităţile şi interesele copilului, neglijează obligaţiile sale părinteşti, inclusiv cele de achitare în mod benevol a pensiei de întreţinere a copilului minor, nu îşi îndeplineşte obligaţiunile de tată faţă de copil, fapte, care în opinia copilului trezeşte starea de indiferenţă faţă de viitorul şi soarta acestuia, ceia ce constituie temei pentru decăderea tatălui din drepturile părinteşti, or, în caz contrar copilului îi este pusă în sarcină obligaţia corelativă de viitor privind întreţinerea materială a tatălui său.

În cadrul şedinţei instanţei de apel, apelanta Andrei Aliona fiind legal citată la ședința de judecată nu s-a prezentat, avocatul Tetelea Mihaela a solicitat admiterea cererii de apel pe motivele invocate.

Intimatul Ungureanu Nicolae, fiind legal citat la ședința de judecată nu s-a prezentat și reprezentanții intervenienților accesorii Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţia a Familiei Sîngerei și Călărași fiind legal citați la ședința de judecată nu s-au prezentat, Colegiul în conformitate cu art.379 CPC a considerat posibil de examinat cauza în lipsa părților.

Aprecierea instanţei de apel:

Judecînd apelul, audiind avocatul Tetelea Mihaela în interesele apelantei Andrei Aliona, studiind materialele dosarului, Colegiul civil consideră apelul întemeiat şi care urmează de a fi admis cu casarea hotărârii primei instanţe și emiterea unei noi hotărîri de admitere a cererii de chemare în judecată din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre;

Conform art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă: a) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin; b) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente; c) concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sânt în contradicție cu circumstanțele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Potrivit art. 239 Cod de procedura civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Totodată, potrivit art. 130 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii.

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1)-(3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite.

Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În şedinţa de judecată s-a constatat, că din relaţiile de concubinaj dintre Andrei Aliona și Ungureanu Nicolae, la data de ***** s-a născut fiica *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere, NA-VI 240008, unde în calitate de tată este indicat Ungureanu Nicolae și în calitate de mamă Andrei Aliona (f.d.9).

Prin hotărîrea judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 08 aprilie 2019 s-a admis acțiunea civilă cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama Andrei Aliona, s-a încasat de la Ungureanu Andrei în beneficiul Alionei Andrei pensia de întreținere a copilului minor Ungureanu Nicolate în mărime fixă de 1500 lei lunar începînd cu 11 ianuarie 2019 și pînă la atingerea majoratului de către copil (f.d.10-12).

Potrivit certificatului eliberat de Primăria s.Rădeni se confirmă că Andrei Aliona cu viza de domiciliu în s. Rădeni r-nul Călărași are la întreținere copilul minor ***** (f.d.18).

Conform încheierii nr.196p/a-80R/2023 din 20.03.2023 emisă de executorul judecătoresc Vișnevschi Cojocaru Oleg s-a dispus determinarea cuantumului restanței la plata pensiei alimentare, ce constituie suma de 75000 lei pînă la 11.03.2023. S-a încasat de la debitorul Ungureanu Nicolae restanța la pensia de întreținere pentru întreținerea copilului minor ***** suma în mărime de 75000 lei (f.d.19).

Din conținutul certificatului eliberat de executorul judecătoresc Vișnevschi-Cojocaru Oleg se confirmă că debitorul Ungureanu Nicolae conform hotărîrii din 15.04.2019 precum și a încheierii din 20.03.2023 privind determinarea restanței acumulate pînă la data de 11.03.2023 nu a achitat pensia de întreținere a copilului minor *****, creditorului urmăritor Andrei Aliona (f.d.20).

Potrivit hotărîrii judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 03 iunie 2021 Ungureanu Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin.(1) Cod contravențional, fiindui aplicată amendă în mărime de 30 u.c. ce constituie 1500 lei în beneficiul statului (f.d.21).

La data de 29 martie 2023 Andrei Aliona prin intermediul avocatului Tetelea Mihaela a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată, solicită admiterea cererii de chemare în judecată, decăderea din drepturile părintești a lui Ungureanu Nicolae față de copilul său minor *****.

Consideră reclamanta Andrei Aliona, că tatăl copiilor Ungureanu Nicolae nu își îndeplinește obligaţia de părinte faţă de copilul său minor, nu contribuire la întreținerea și educația acestuia, exprimînd deziteresul părintelui pentru dezvoltarea fizică și spirituală a copilului, se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, nu achită pensie de întreținere, nu refuză să dea acordul la perfectarea actelor necesare pentru realizarea tuturor acțiunilor ce sint dictate de aflarea copilului peste hotare, doar cu condiția ca mama copilului săi achite bani, din aceste considerente a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată, solicitînd decăderea din drepturile părinteşti a ultimului.

Prin Avizul Autorității Tutelare Teritoriale Călărași cu privire la oportunitatea decăderii din drepturile părintești a lui Ungureanu Nicolae față de copilul minor *****, Autoritatea Tutelară teritorială Călărași solicită de la instanță să se țină cont în exclusivitate de interesul superior al copilului (f.d.33).

Iar prin avizul concluzie din data de 03.07.2023 eliberat de Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei consideră că Ungureanu Nicolae se eschivează de la îndeplinirea obligațiunilor de părinte, inclusiv de la plata pensiei de întreținere și în temeiul prevederilor

art.67 alin.(1) Codul Familiei poate fi decăzut din drepturile părinteşti în privința copilului minor ***** (f.d.62).

Prin hotărîrea judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 25 iulie 2023 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Aliona împotriva lui Ungureanu Nicolae, intervenienții accesorii Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Sîngerei și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Călărași cu privire la decăderea din drepturile părintești, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, Andrei Aliona prin intermediul avocatului Tetelea Mihaela a contestat-o cu apel.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălți conchide că soluția instanţei de fond cu privire la respingerea acțiunii, este una incorectă, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator şi interpretarea eronată a normelor de drept material.

Conform prevederilor art. 60 alin. (1) și alin. (2) Codul familiei, părinții au dreptul și sânt obligați să-și educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinții poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor și au prioritate la educația lor față de oricare alte persoane.

În conformitate cu art. 16 din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-și cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceștia, cu excepția cazurilor în care despărțirea de un părinte sau de ambii părinți este necesară în interesul copilului.

În conformitate cu art. 67 Codul Familiei, părinţii pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă:
a) se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere;
h) în alte cazuri cînd aceasta o cer interesele copilului.

Potrivit art. 68 alin.(1), (2) Codul Familiei, decăderea din drepturile părinteşti are loc numai pe cale judecătorească. Acţiunea privind decăderea din drepturile părinteşti poate fi pornită de celălalt părinte, tutorele copilului, autoritatea tutelară locală/teritorială.

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi reţine că soluția instanţei de fond cu privire la respingerea acțiunii, este una incorectă, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator şi interpretarea eronată a normelor de drept material.

Colegiul reține că, în temeiul art. 58 alin. (1) din Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Conform art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului (adoptată de Adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite la 29 noiembrie 1989, intrată în vigoare la 2 septembrie 1990), statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței acestora, exceptând situația în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și cu respectarea legilor și a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului.

În conformitate cu art. 60 alin. (1)-(3) din Codul familiei, părinţii au dreptul şi sânt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educația lor faţă de oricare alte persoane. Părinţii sânt obligaţi să asigure frecventarea de către copil a școlii pînă la sfârșitul anului de învățământ în care acesta atinge

vârsta de 16 ani. Instituţia de învăţământ şi forma de instruire sânt alese de către părinţi, cu luarea în considerare a opiniei copilului.

Raportând circumstanțele de fapt la normele de drept citate supra, instanța de judecată consideră că, la caz sunt întrunite temeiurile legale pentru decăderea pârâtului-intimat Ungureanu Nicolae din drepturile părintești asupra fiicei sale *****, născut la data de 06.05.2026.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel reține că, prin Declarația drepturilor copilului din 1959 se dispune că copilul se va bucura de o protecție specială şi i se vor oferi facilități prin lege şi prin alte mijloace menite să-i asigure o dezvoltare fizică, mentală, spirituală şi socială normale, în condițiile libertății şi demnității. În adoptarea legilor necesare realizării acestui scop se va avea în vedere interesul superior al copilului.

La fel, Convenția cu privire la drepturile copilului în art. 3 alin. (1) spune că, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Această concluzie derivă și din prevederile art. 18 din Convenția pentru protecția copilului, care prevede că statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Părinții sau, după caz, reprezentanții săi legali sunt principalii responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

O reglementare similară se regăsește și în art. 27 alin. (2) din Convenție, ce prevede că părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel, Colegiul va soluționa cauza civilă privind decăderea din drepturile părintești prin prisma principiului enunțat, având în vedere că soluționarea cauzei în strictă conformitate cu normele legale constituie în sine o garanție de protecție a interesului superior al copilului, cât și a familiei.

Prin urmare, Colegiul reține că, potrivit cadrului legal pertinent, părinții au obligația pozitivă de asigurare a creșterii, educației, întreținerii copiilor minori și nu pot prejudicia sănătatea fizică și psihică a copilului, acționarea în contradictoriu cu interesele supreme ale copilului și eschivarea de la exercitarea obligațiunilor părintești constituind temei pentru decăderea părintelui din drepturile părintești.

Colegiul remarcă faptul că, decăderea din drepturile părintești, este cea mai gravă sancțiune civilă luată împotriva părinților pentru greșita exercitare a drepturilor și îndatoririlor de părinte, are loc numai pe cale judecătorească.

Totodată, Colegiul reține că, decizia de a suspenda sau suprima relațiile între un copil și părinții săi trebuie să se supună, în orice ipoteză, principiului proporționalității și poate fi luată numai în cazuri ce ating un nivel suficient de gravitate.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că măsurile ce privesc privarea totală a unui părinte de drepturile sale parentale nu trebuie aplicate decât în circumstanțe excepționale și nu pot fi justificate decât dacă ele sunt inspirate dintr-o exigență primordială ce privește interesul suprem al copilului.

În acest sens, instanța de apel reține și jurisprudența CtEDO în cauzele privind decăderea din drepturile părintești, potrivit căreia, în cauzele de acest fel, examinarea elementelor care servesc

cele mai bine interesele copilului este întotdeauna de o importanţă fundamentală (cauza Johansen vs Norvegia, hotărârea din 7 august 1996).

Totodată, CEDO subliniază că acest interes prezintă un dublu aspect (cauza Gnahore) pe de o parte, să le garanteze copiilor o evoluție într-un mediu sănătos şi pe de altă parte, să mențină legăturile acestora cu familia, cu excepția cazului în care aceasta s-a arătat a fi nedemnă (cauza Maumousseau și Washington vs Franţa, hotărârea din 6 decembrie 2007).

Astfel instanța de apel atestă că, pârâtul-intimat manifestă o neglijență totală față de copilul său, neasigurând o întreținere corespunzătoare, neglijând necesitățile fizice și educaționale a copilului său, este inert față de soarta copilului său, nu este preocupat de condițiile în care aceasta locuiește, de starea sănătății minorului, situație ce denotă cert eschivarea acestuia de la exercitarea atribuțiilor părintești.

Totodată este de menționat că, pârâtul are restanță la plata pensiei pentru întreținerea copilului minor *****, în mărime de 75000,00 lei, stabilită prin încheierea nr. 196p/a-80R/2023 din 20.03.2023 emisă de executorul judecătoresc Vișnevschi-Cojocaru Oleg, restanța acumulându-se din motiv că, pârâtul se eschivează de la efectuarea plăților (f.d.17).

Pentru eschivarea de la executarea hotărîrii privind plata pensiei de întreținere acesta a fost supus sancțiunii contravenționale.

La caz, instanța de judecată atestă că, copilul minor este educat, instruit și întreținut doar de către mama sa, pârâtul-intimat nefiind prezent în educația, instruirea și întreținerea minorului.

Prin urmare, din parte pârâtului-intimat, se demonstrează neglijență la îndeplinirea îndatoririlor părintești, abandonând şi ignorând copilul cu desăvârșire.

La fel Colegiul va menționa că mama Andrei Aliona pentru întreținerea celor doi copii pe care îi are, inclusiv și copilul *****, este nevoită de a pleca peste hotarele țării pentru a cîștiga bani, copiii rămînd să locuiască în Republica Moldova cu fosta soacră, mama primului soț, iar în caz de necesitate, cînd are nevoie ca copiii să meargă cu ea în Italia, are nevoie de acordul lui Ungureanu Nicolae, iar acesta își acordul la notar doar în urma achitării unor sume de bani de către Andrei Aliona.

Astfel, din probele prezentate se confirmă că pe parcursul a mai multor ani de către Andrei Aliona au fost făcute mai multe transferuri bănești din Italia către Ungureanu Nicolae. Din explicațiile reprezentantului apelantei în ședința instanței de apel rezultă, că banii transferați erau folosiți pentru necesități personale ale lui Ungureanu Nicolae și erau transferați cu scopul ca acesta să dea acordul notarial și nu admită careva impedimente la ieșirea copilului din țară.

Subsecvent, Colegiul va menționa că din explicațiile părții reclamante rezultă că, educația în familie o îndeplinește doar mama. Toate cele necesare pentru dezvoltarea armonioasă a copilului și sănătate o îndeplinește doar ea.

Ca urmare, nstanța de apel consideră că, reclamanta a prezentat probe admisibile și pertinente prin prisma art. 118 în coroborare cu art. 121-122 din Codul de procedură civilă, pentru decăderea pârâtului-intimat a lui Ungureanu Nicolae din drepturile părintești, or din materialele cauzei se constată cert faptul eschivării pârâtului intimat de la îndeplinirea obligațiilor sale părintești, inclusiv a celei de întreținere, în raport cu copilul minor, ceea ce impune, drept consecință, decăderea acestuia din drepturile părintești, și anume: pârâtul ignoră obligațiile sale părintești, inclusiv nu participă la educarea și instruirea copilului minor, precum și la întreținerea acesteia, inclusiv prin plata pensiei de întreținere stabilite prin hotărâre judecătorească; pârâtul-intimat manifestă atitudine nepăsătoare față de necesitățile și interesele copilului, mai mult ca atît Ungureanu Nicolae în loc să acorde întreținere financiară copilului său, în detrimentul intereselor copilului solicită de la fosta concubină, Andrei Aliona, mama copilului sume bănești pentru

acordul său ca copilul să poată ieși din țară, sume care au fost transferați de ultima prin intermediul Wenster Union, la caz, fiind incident temeiul prevăzut de art. 67 lit. a), h) Codul familiei pentru decăderea părintelui din drepturile părintești.

Așadar, cumulul circumstanțelor expuse supra denotă cert întrunirea în speță a temeiurilor legale de decădere a pârâtului/intimat Ungureanu Nicolae din drepturile părintești asupra copilului minor *****, care se află la întreținerea și educația reclamantei-apelante Andrei Aliona, soluție ce urmează a fi realizată în interesul suprem al copilului.

Nu în ultimul rând, Colegiul reține că, în speță, pârâtul-intimat Ungureanu Nicolae este în drept să solicite restabilirea în drepturile părintești dacă au încetat împrejurările care au condus la decăderea lor din aceste drepturi și dacă restabilirea în drepturile părintești este în interesul copilului.

Din considerentele menționate supra, Colegiul consideră necesar de a admite cererea de apel depusă de apelanta Andrei Aliona prin intermediul avocatului Tetelea Mihaela, casarea hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 25 iulie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 385 lit. c) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi, -

decide:

Se admite cererea de apel declarată de avocatul Tetelea Mihaela în interesele Alionei Andrei.

Se casează hotărîrea judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 25 iulie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Andrei Aliona către Ungureanu Nicolae, intervenienții accesorii Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Sîngerei și DirecțiaAsistență Socială și Protecție a Familiei Călărași cu privire la decăderea din drepturile părintești, cu emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Andrei Aliona se admite.

Se decade din drepturile părintești Ungureanu Nicolae față de copilul minor ***** născută la *****.

Decizia este definitivă, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicare prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele şedinţei Adriana Garbuz

Judecătorii Iulia Grosu

Andrian Ciobanu